

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§1-3

A1.

Ο Μαντίθεος αξιώνει από τους βουλευτές να μην ωφεληθεί ο ίδιος καθόλου, αν αποδείξει τούτο μόνο, ότι δηλαδή νιώθει συμπάθεια για το παρόν πολίτευμα, τη δημοκρατία, και ότι έχει συμμετάσχει στους αγώνες γι' αυτήν όπως και οι βουλευτές. Αν ωστόσο αποδείξει ότι έχει επιπλέον ζήσει με μέτρο και ως εκ τούτου ότι διαθέτει το κατάλληλο ήθος, τότε και μόνον τότε παρακαλεί τους βουλευτές να εγκρίνουν την εκλογή του ως βουλευτή, εφόσον δηλαδή αποδείξει ότι πληροί όλες τις προϋποθέσεις.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου §§1-3

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο παρουσιάζει σημαντικές ομοιότητες με το αντίστοιχο προοίμιο του Ὑπὲρ Μαντιθέου: κοινά σημεία ως προς το περιεχόμενο (π.χ. για την έκφραση ευγνωμοσύνης προς τους κατηγορούς, για το βασικό κίνητρο της συκοφαντίας), ως προς το ύφος, αλλά και ως προς τους στόχους που καλείται να υπηρετήσει ένα προοίμιο ρητορικού λόγου (εύνοια, προσοχή, κατατόπιση).

B4. αγορά, αναγκαστική, πρακτική, παράλογο, ιππικό.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Πλάτων, Νόμοι 631b.3-d.2

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Ἐπρεπε να πεις: Οι νόμοι των Κρητικών δεν θεωρούνται χωρίς λόγο οι πιο υπέροχοι και πιο επιτυχημένοι απ' όλους τους Έλληνες. Είναι σωστοί γιατί κάμνουν ευτυχισμένους εκείνους που τους χρησιμοποιούν, τους παρέχουν δηλαδή όλα τα αγαθά. Και είναι τα αγαθά δυο ειδών: άλλα ανθρώπινα, άλλα θεϊκά και από τα θεϊκά εξαρτώνται τα άλλα. Αν κάποια πόλη παραδέχεται τα μεγαλύτερα, αποχτά και τα κατώτερα, αν όχι, στερείται και τα δυο. Και είναι μικρότερης αξίας τα αγαθά στα οποία πρώτο έρχεται η υγεία, δεύτερο το κάλλος, τρίτο η δύναμη στο τρέξιμο και σε όλες τις

«Ξένε», θα 'πρεπε να πης, «οι νόμοι των Κρητών δεν απολαύουν χωρίς λόγο τόσον μεγάλης υπολήψεως μεταξύ όλων των Ελλήνων». Πράγματι, είναι σωστοί, αφού κάνουν ευτυχείς εκείνους που τους χρησιμοποιούν, διότι προσφέρουν όλα τα αγαθά. Είναι δε δύο ειδών τα αγαθά: τα μεν ανθρώπινα, τα δε θεϊκά· εξαρτώνται δε εκ των θεϊκών και τα άλλα, και αν μία πόλις δέχεται τα μεγαλύτερα, αποκτά και τα μικρότερα, ειδική στερείται και των δύο. Στα μικρότερα περιλαμβάνονται κυρίως μεν η υγεία, δεύτερο η ομορφιά, τρίτο η σωματική δύναμις, και στο τρέξιμο και σε

άλλες σωματικές ασκήσεις, τέταρτο ο πλούτος, όχι ο τυφλός αλλά εκείνος που έχει οξύτατη όραση που βεβαίως συνοδεύεται από τη φρόνηση. Από τα θεϊκά αγαθά, αγαπητέ μου, ηγεμονεύει τρόπον τινά και έρχεται πρώτο η φρόνηση, δεύτερο η μετριοπαθής διάθεση της ψυχής συνοδευόμενη από ευφυΐα, από αυτά δε, αφού αναμειχθούν με την ανδρεία, παράγεται σαν τρίτο αγαθό η δικαιοσύνη, και τέταρτο η ανδρεία. Όλα αυτά έχουν τοποθετηθεί εκ φύσεως πριν από τα υλικά αγαθά και ο νομοθέτης πρέπει να τα παρατάξει μ' αυτή τη σειρά.

Μτφρ. Β. Μοσκόβης. 1988.

Γ4.

α.

είπεῖν: είναι τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο (απρόσωπο) ρήμα *έχρῃν*.

εύδαιμονας: είναι κατηγορούμενο στο (αντικείμενο) *τούς χρωμένους* (από τη μετοχή *άποτελοῦντες*).

θάτερα: είναι υποκείμενο στο ρήμα *ῥηται* (αττική σύνταξη).

τις: είναι ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο *πόλις*.

τὰ ἐλάττονα: είναι σύστοιχο αντικείμενο στο ρήμα *κτᾶται*.

β.

Ετερόπτωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί: *Κρητῶν, πᾶσιν*.

Επιρρηματικοί προσδιορισμοί: *μάτην, διαφερόντως, ἐν [...]* τοῖς Ἑλλησιν.

όλες τις άλλες κινήσεις, και τέταρτο, τέλος, ο πλούτος, όχι τυφλός, αλλ' οξυδερκής, αν βεβαίως συνοδεύεται από φρόνηση. Από τα θεϊκά αγαθά, πάλι, εκείνο που προεξάρχει είναι η φρόνησις, δεύτερο δε η σωφροσύνη μετά λογικής, από αυτά δε —αφού αναμειχθούν με ανδρεία— θα προέλθῃ τρίτο, η δικαιοσύνη, και τέταρτο η ανδρεία. Όλα αυτά δε τα τελευταία έχουν ταχθῇ από τη φύση να είναι μπροστά από τα προηγούμενα, και έτσι πρέπει να τα κατατάσῃ και ο νομοθέτης.

Μτφρ. Κ. Φίλιππας. [1964] 1975.